

Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
College van Bestuur
Postbus 1520
3500 BM UTRECHT

Geacht bestuur,

datum	In het besluit strekkende tot een positieve beoordeling van een aanvraag toets nieuwe opleiding van de hbo-master Crossover Creativity van 30 juni 2015 werd de volgende verwijzing opgenomen:
7 mei 2018	
onderwerp	
Toets nieuwe opleiding	"Ingevolge artikel 5a.10a, vierde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek worden na drie jaren de volgende aspecten van kwaliteit beoordeeld: a. het gerealiseerde niveau, gelet op hetgeen internationaal gewenst en gangbaar is en b. de deugdelijkheid van beoordeling, toetsing en examinering van de studenten."
Tussentijdse beoordeling hbo-master Crossover Creativity Hogeschool voor de Kunsten Utrecht	
(006375)	Bij brief van 21 december 2017 ontving de NVAO de rapportage over de aanvullende toets op de wijze van toetsen en beoordelen (standaard 10) en het gerealiseerde niveau (standaard 11) uitgevoerd op 7 september 2017.
uw kenmerk	
170912	
ons kenmerk	
NVAO/20181230/LL	De NVAO heeft kennis genomen van de rapportage en onderschrijft de bevindingen van het panel. Het panel komt tot het oordeel dat de opleiding haar toetsing en beoordeling en het gerealiseerde niveau op orde heeft.
bijlage	
-	

Op basis van bovenstaande bevindingen is de NVAO van oordeel dat u op navolgbare wijze aan beide standaarden voldoet.

Met vriendelijke groet,

blc

Paul Zevenbergen
Bestuurder

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

RAPPORT TUSSENTIJDSE BEOORDELING

hbo-master Crossover Creativity
voltijd

HKU
Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

**De kracht van
kennis.**

RAPPORT TUSSENTIJDSE BEOORDELING

hbo-master Crossover Creativity voltijd

HKU Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

CROHO nr. 49124

Hobéon Certificering

Datum

15 december 2017

Auditpanel

Dhr. W.G. van Raaijen

Mevr. Drs. D.J.A.M Arets

Mevr. Prof.dr.ir. M.C. van der Voort

Mevr. J. Schutte

Secretaris

Mevr. D.P.M. de Koning MSc

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	INLEIDING	2
3.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	4
4.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	11
5.	AANBEVELINGEN	12
BIJLAGE I	Studiepuntentabel	13
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	14
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	16
BIJLAGE IV	Overzicht auditpanel	17

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
status instelling	Bekostigde instelling voor hoger onderwijs
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	n.v.t.
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Hbo-masteropleiding Crossover Creativity
registratienummer croho	49124
domein/sector croho	Sectoroverstijgend Subonderdeel: Onderwijs/landbouw en natuurlijke omgeving/natuur/techniek/gezondheid
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Master
graad en titel	Master of Arts
aantal studiepunten	60 EC
afstudeerrichtingen	n.v.t.
locaties	Utrecht
varianten	Voltijd
onderwijstaal	Nederlands
datum tussentijdse opleidingsbeoordeling	7 september 2017
Contactpersoon opleiding	Thera Jonker Thera.Jonker@hku.nl

2. INLEIDING

Op 29 mei 2015 heeft de NVAO een Toets Nieuwe Opleiding bij de hbo-masteropleiding Crossover Creativity (M CC) van HKU uitgevoerd. Met ingang van begin 2014 geldt dat – waar op het moment van de aanvraag van de Toets Nieuwe Opleiding nog geen feitelijk onderwijs werd verzorgd en de onderwijsinstelling niet beschikt over een (voorwaardelijke) Instellingstoets Kwaliteitszorg – na drie jaar een tussentijdse toets op het gerealiseerd eindniveau en de wijze van toetsing voor die opleiding moet plaatsvinden (standaard 10 en 11).

In onderstaande rapportage beschrijft het auditpanel zijn bevindingen met betrekking tot standaard 10 en 11.

Profiel instelling

Getuige haar website wenst de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht zich te onderscheiden met hoger onderwijs in de kunsten en de media en wenst daarnaast een drijvende kracht te zijn in opleidingen en innovatie voor de creatieve industrie. De hogeschool heeft als missie het zo goed mogelijk opleiden van daartoe getalenteerde studenten in vrije, uitvoerende en toegepaste kunst- en mediadisciplines en daaraan grenzende educatieve, technische en economische vakgebieden. Het motto van HKU daarbij is 'nieuwe verbindingen, nieuwe toepassingen'. HKU stimuleert samenwerking tussen verschillende disciplines, die – zo stelt de hogeschool – “tot onverwachte ideeën leidt: de verbindingen”.

Aan HKU studeren bijna 4000 studenten aan acht *schools*: Beeldende Kunst, Design, Muziek en Technologie, Games en Interactie, Kunst en Economie, Media, Utrechts Conservatorium en Theater. Met de start van de Master Crossover Creativity in 2015 is ook de ambitie gesteld een negende, domein overschrijdende school, te starten, te weten het HKU College waarvan de master Crossover Creativity en de interdisciplinaire Master Kunsteducatie het hart vormen. HKU heeft vier expertisecentra die onderwijs en onderzoek in de verschillende disciplines verbinden. HKU is gevestigd in Utrecht en Amersfoort.

Profiel opleiding

De M CC is een innovatieve masteropleiding voor de nieuwe leiders van de creatieve industrie, in de vorm van regisserend ontwerpers die strategisch en praktisch leiderschap tonen in het 1) creëren, 2) concretiseren en 3) communiceren van waarde en die in staat zijn creatieve technologie, toegepaste vormgeving en sociaal ondernemerschap alleen - of in teamverband - te combineren. Studenten combineren kennis over innovatie, ondernemerschap, ontwerpprocessen en onderzoek en verbinden deze competenties aan cross-over contexten.

De MCC richt zich op cross-overs binnen zes domeinen:

1. *Future Health*: gericht op zorg en welzijn van de toekomst.
2. *Smart living*: dit gaat over innovaties in het dagelijks leven.
3. *Circular economy*: gericht op duurzaamheid, energie, en ecologie.
4. *Social business*: dit domein gaat over ondernemen met een andere waardebeperking dan alleen een economische.
5. *Cultural innovation*: gericht op het vernieuwen van de kunst- en cultuursector.
6. *Inclusive society*: hier gaat het over innovaties in onze samenleving waarbij gelijkwaardigheid en inclusiviteit centraal staan.

De opleiding richt zich dus niet alleen op de (ontwikkeling van de) creatieve industrie, maar evenzeer op andere sectoren. In steeds meer sectoren (bijvoorbeeld zorg en welzijn, erfgoed, energie of mobiliteit) is immers een groeiende behoefte aan nieuwe creatieve toepassingen die een bijdrage leveren aan maatschappelijke vernieuwing, als mogelijke oplossing voor complexe socio-economische problemen.

Het fundament van het programma wordt gevormd door vier eindcompetenties:

1. Regisserend ontwerpen;
2. Ontwerpend onderzoeken;
3. Interdisciplinair innoveren;
4. Verbindend valoriseren (waardecreatie).

Programma

De opleiding duurt één studiejaar met twee semesters en heeft een flexibel vraaggestuurd en didactisch vernieuwend curriculum. Het fundament van het programma wordt gevormd door de vier hierboven genoemde eindcompetenties. Deze zijn de basis van de opbouw van het curriculum in zogenoemde frames. De opleiding programmeert in circa 25% van de tijd en de studiepunten de kennisbasis van deze vier competenties / frames. Dit gebeurt onder meer in zogeheten Frame Breakouts. Deze Frame Breakouts vormen een eerste verkenning met de taal, codes en werkwijze van dat betreffende frame. In deze Frame Breakouts worden de competenties inhoudelijk geladen; voor alle studenten op dezelfde manier. De Frame Breakouts worden afgerond met een toets.

De studenten 'laden' daarnaast zelf 75% van het programma en portfolio op deze competenties / frames via zogeheten actiekaarten. Dat doen ze onder begeleiding van hun coaches, die formatief erop toezien dat de activiteiten bijdragen aan een groei naar het beoogde eindniveau. Op iedere actiekaart zijn de leerdoelen, beoordelingscriteria, indicatieve eindproducten en de bijbehorende competentie benoemd. De actiekaarten worden in samenspraak met de coach tot een geïntegreerd studieplan geformuleerd, waarbij ook op aspecten van studielast en planning door de coach wordt gemonitord en gestuurd. De student wordt daarin ondersteund via een spreadsheet, de 'activiteitenplanner'. Het geprogrammeerde (G) deel van het curriculum bouwt de opleiding geleidelijk af en de individuele ruimte – het zelfgestuurde curriculum (ZG) neemt door het jaar toe.

De opleiding onderscheidt verschillende leervormen, onderverdeeld in:

- Solo: projecten en individuele leeractiviteiten (via de actiekaarten);
- Team: co-creatie projecten en team coachingbijeenkomsten;
- Group: 'Think Thanks' rondom specifieke onderwerpen;
- Community: Bootcamp, Innovatie en Frame Breakouts, Studiereis, Futurefest.

De vier eindcompetenties dienen concentrisch te worden beschouwd. Ondersteunend aan deze vier eindcompetenties is het afgelopen jaar een vijfde frame geïntroduceerd. In *Supportive Documentation* beschrijft de student de eigen ontwikkeling, het ontwerp- en onderzoeksproces. Dit Frame resulteert in het tweede semester in een supportive narrative. De supportive narrative dient ter onderbouwing van de vier frames en competenties en functioneert daarmee als een geschreven contextualisatie van het project portfolio van de student.

3. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

3.1. Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

De opleiding heeft in het Toetsplan HKU Master Crossover Creativity 2017-2018 haar visie op het toetsen en beoordelen, de verschillende toetsvormen, de relatie met de examencommissie en de procedures beschreven. Het toetsplan geeft daarnaast inzicht in de gehanteerde beoordelingsformulieren, criteria, producten en instructies aan studenten, afspraken over herkansingen en de richtlijnen voor de supportive narrative.

De opleiding heeft gekozen voor een systeem van integratieve toetsing op de voortgang (formatief) en realisatie (summatief) van de beoogde leerresultaten en eindcompetenties.

Formatief

Na tien weken in het tweede semester is een formatief feedbackmoment gepland, de zogeheten 'PREVIEW' (popcornexamen), een best practice overgenomen van de master Kunsteducatie van de HKU. Studenten ontvangen gerichte kwalitatieve feedback wat betreft de ontwikkeling op de vier competenties van de opleiding en daarnaast een indicatieve vlag (rood, oranje, groen) op hun voortgang van de afzonderlijke competenties en ook op de opleiding als geheel. De student ontvangt bovendien bijna dagelijks tussentijdse feedback op voortgang. Elke student krijgt een eigen vaste coach op basis van een uitvoerige intake. Daarnaast is er een zgn. 'coachgroep' van waaruit de student feedback krijgt van verschillende perspectieven (crossovers). Tijdens coaching en teamcoachingsgesprekken wordt gepraat over het werk en het proces, over de keuzes die studenten maken en het werk dat zij ontwerpen.

Studenten bevestigen tijdens de audit dat zij veel feedback ontvangen. Wel gaf een van de studenten aan dat de groei die je doormaakt, afhankelijk kan zijn van de coach die je hebt toegewezen gekregen. Uit de gesprekken met de studenten kwam naar voren dat de ene student bewust die deskundigen uitzoekt die hij of zij nodig heeft; andere studenten zijn in het begin iets afwachtend en weten ook niet altijd dat je van coach mag wisselen. Hier is wellicht nog iets te winnen ten aanzien van de informatievoorziening.

Het popcornexamen werd meer gezien als een soort proefexamen, zo geven studenten aan. Sommige studenten merkten op dat het (formatieve) oordeel van de coach niet altijd representatief was voor het oordeel dat uiteindelijk door de gehele tentamencommissie werd gegeven. Het panel ziet in dat hier meerdere oorzaken aan ten grondslag kunnen liggen. Het kan te maken hebben met de periode die tussen de beoordelingen ligt waarin de student minder vordering kan hebben gemaakt dan de coach had verwacht. Een mogelijkheid is ook dat het uiteindelijke oordeel van de examinatoren tot een ander eindresultaat leidt, omdat docenten de beoordelingscriteria nog niet geheel op een dezelfde wijze interpreteren. Om dit laatste te voorkomen zet de opleiding sterk in op kalibreren met elkaar (zie verderop).

Summatief

In de inleiding wordt reeds het systeem van Frame Breakouts uitgelegd waarin de competenties inhoudelijk worden geladen; voor alle studenten op dezelfde manier. In de Frame Breakouts werken studenten aan gerelateerde opdrachten, zoals het ontwikkelen van een business canvas model, het leren pitchen op verschillende strategische niveaus in een organisatie en het leren analyseren en samenstellen van stakeholder mappings om een project goed af te dichten. Deze opdrachten vormen een deeltentamen.

De belangrijkste summatieve onderdelen in de opleiding zijn het:

- Start Year Assessment (na 10 weken);
- Mid Year Assessment (na 20 weken);
- End Year Assessment met een supportieve narrative als deliverable (na 40 weken).

In de assessments worden alle eindkwalificaties van de opleiding getoetst, op verschillend niveau. De beoordeling van de studenten vindt plaats op basis van een portfolio, een (geschreven) contextualisering en een presentatie door de student (mondelijke verdediging).

De tentamencommissie beoordeelt. Deze tentamencommissie bestaat ten minste uit een voorzitter, een aangewezen examinerator en een toegevoegd extern adviserend lid. Ook de coach maakt onderdeel uit van de tentamencommissie. In de samenstelling wordt gezorgd voor een interdisciplinaire commissie met verstand van zaken van de verschillende sectoren en disciplines. De commissie gaat na de presentatie van de student in gesprek en stelt het niveau vast met behulp van de beoordelingsformulieren en via kwalitatieve feedback. De tentamencommissie beoordeelt elk van de afzonderlijke frames (zie inleiding) en kijkt daarnaast naar de integrale ontwikkeling van de student op de eindcompetenties. De beoordelingscriteria zijn afgeleid van de competenties van de opleiding. Ze bouwen op in niveau tussen de verschillende beoordelingsmomenten. Alle beoordelingscriteria van de verschillende frames zijn op die manier verwerkt in de beoordelingsformulieren. Deze criteria worden niet op voorhand gewogen; dat doet de tentamencommissie. Om de tentamencommissie te ondersteunen is recent een rubrics ontwikkeld (zie ook bij 'kalibreren').

Deze vorm van toetsen en beoordelen is ingeburgerd binnen de instelling. Andere opleidingen passen deze ook toe waardoor er veel ervaring mee is. Externe audits hebben aangetoond dat deze toetsvorm een betrouwbare vorm is gebleken. Het panel wil de opleiding niettemin een aantal aspecten ter overweging meegeven:

- Voorafgaand aan de presentatie geeft de coach – behalve bij de Start Year Assessment – een beoordeling en advies aan de tentamencommissie. De opleiding stelt dat zij er op deze wijze voor zorgt dat de coach de kans heeft om zich expliciet uit te spreken over de kwaliteit van het proces en het werk, zodat ook zaken die onzichtbaar zijn gebleven voor de tentamencommissie op waarde kunnen worden geschat en ingebracht. Het panel kan dit billijken, maar aandachtspunt daarbij is wel om de coach niet als eerste hetzij de beoordeling te laten invullen, hetzij het woord te geven bij het intern overleg van de tentamencommissie. Op deze manier zou de (onbewuste) invloed/sturing van de coach onbedoeld groot kunnen worden. Het is essentieel, aldus het panel, dat de voorzitter als onafhankelijke examinerator als eerste de beoordeling invult en het woord neemt. De examencommissie heeft hier overigens een gedegen protocol voor opgesteld. Het panel wil de opleiding op het hart drukken om ook te zorgen voor een uniforme uitvoering hiervan.
- Het panel stelde in het voorafgaande dat de coach kennis heeft over onder meer de kwaliteit van het proces. Uit de ingevulde beoordelingsformulieren die het panel heeft bestudeerd, bleek dat examineratoren soms op verschillende aspecten de nadruk legden. Het panel begrijpt dit, zeker ook gezien de ontwikkelingsfase waar de opleiding zich in bevindt, maar beveelt aan om ervoor te zorgen dat alle examineratoren binnen elk frame in gelijke verhoudingen kijken naar de prestaties t.a.v. a) persoonlijke competenties, b) het geleverde resultaat en ontwerp c) de vorm en communicatie van dat resultaat. Het is aan te bevelen deze drie deelaspecten expliciet in het toetsingsschema op te nemen.

- Indien een aantal frames niet behaald worden, functioneert de End Year Assessment als herkansing voor die frames. In het toetsplan zijn de afspraken t.a.v. herkansingen vastgelegd. Uit het docentgesprek kwam naar voren dat hier zeker in het eerste jaar niet uniform mee omgegaan is. Gezien de ontwikkelfase van de opleiding kan het panel dit begrijpen, maar het wil de opleiding wel meegeven om te zorgen voor een eenduidige hantering van de herkansingsregels.

Kalibreren

Het panel acht het vertrouwenwekkend dat de opleiding de door het panel gemaakte opmerkingen reeds op haar netvlies heeft. Het op een eenduidige manier interpreteren van de beoordelingscriteria én het volgen van eenzelfde beoordelingsprotocol staan als sinds de start van de opleiding hoog op de agenda. Temeer omdat de opleiding te maken heeft met een zeer heterogene instroom van studenten die elk met hun eigen achtergrond en ervaring aan de opleiding beginnen en in de opleiding voor een groot deel (75%) hun individuele leerweg mogen bepalen aan de hand van hun eigen leervraag en hun affiniteit. De opleiding leidt naar eigen zeggen "meerkampers" op. Iedere student komt vanuit zijn eigen discipline(s) en ontwikkelt zich op de ene competentie beter en/of sneller dan op een andere competentie. De opleiding geeft in haar zelfevaluatie reeds aan dat een van de uitdagingen voor de opleiding dan ook is om een zodanig 'robuust' systeem te hebben dat een grote variëteit aan studenten, processen en producten beoordeeld kan worden.

Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding met alle uitdagingen waar zij mee geconfronteerd wordt, goede stappen heeft gezet en – om de vergelijking van de meerkamp door te trekken – heel duidelijk de Olympische limiet heeft vastgesteld, zoals een van de docenten het mooi verwoordde. M.a.w. de lat die iedere student moet halen, de cesuur is helder. Het panel heeft geconstateerd dat docenten en andere betrokkenen expliciet met elkaar het gesprek voeren over de beoordelingen en beoordelingsprocedures. Er zijn intensieve kalibreersessies en er is een traject gestart waarin de opleiding de 'grading scales' (rubrics) heeft uitgewerkt: per competentie heeft zij beschreven wanneer een student in aanmerking komt voor een 'zeer goed', een 'goed', een 'voldoende' of een 'onvoldoende'. Dit alles heeft ervoor gezorgd dat examinatoren een steeds duidelijkere gemeenschappelijke taal spreken. De examencommissie heeft hierin een niet onbelangrijke rol gespeeld. Het is het advies van het panel om het kalibreren van de toetsing en beoordeling ook in de komende jaren actief op de agenda te houden.

Examencommissie

De examencommissie van HKU Games en Interactie is de afgelopen twee jaar verantwoordelijk geweest voor de Mmaster Crossover Creativity. Zij heeft haar werkwijze en bevindingen via werkplannen, notulen, jaarverslagen en rapportages schriftelijk gedeeld met de studieleiding. Daarnaast is er op regelmatige basis mondeling overleg geweest tussen de examencommissie en de studieleiding en heeft één van de leden enkele malen deelgenomen aan een docentenvergadering of kalibreersessie rondom de werking van de beoordelingsformulieren en de kwaliteit van het werk van de studenten.

Zoals in de inleiding is beschreven, is met de start van de Master Crossover Creativity in 2015 ook de ambitie gesteld een negende, domein overschrijdende school, te starten, te weten het HKU College. Samen met de interdisciplinaire Master Kunsteducatie, vormt de M CC nu, in 2017, het hart van HKU College. Vanaf 1 september 2017 wordt een specifieke examencommissie voor het HKU College ingesteld. Deze ontwikkeling wordt volmondig ondersteund door het panel.

Het auditpanel heeft geconstateerd dat de examencommissie de kwaliteit van het toetsen en beoordelen voldoende bewaakt. De commissie monitort de procedures, de kwaliteit en organisatie van de toetsing en het behaalde niveau.

De examencommissie voert jaarlijks een scan uit op de beoordelingen van het afstudeeronderzoek en rapporteert daarover aan de studieleiding. Zij wijst op een zeer professionele manier de examinatoren aan. Het panel heeft vastgesteld dat de leden van de commissie serieus de discussie voeren aan welke eisen een examiner moet voldoen en welke docenten vervolgens in aanmerking komen voor de rol van examiner. Het auditpanel heeft geconstateerd dat de examencommissie haar focus met name op het eindniveau heeft gelegd. Toetsing van de validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid van de opdrachten in de Frame Breakouts staat voor de komende periode op de agenda. Het auditpanel beveelt de examencommissie aan om dit op niet al te lange termijn zeker te realiseren.

Weging en Oordeel: positief

Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding op een valide, betrouwbare en voor alle betrokkenen inzichtelijke wijze toetst of de studenten de leerresultaten en daaruit afgeleide doelen behalen. Het proces van toetsen en beoordeling geeft het panel veel vertrouwen; vooral vanwege de constructieve discussies die gevoerd worden tussen docenten onderling, docenten met studenten evenals de reflectie op het toetsingsproces door studieleider en examencommissie. Het kalibreerproces is duidelijk gaande in open sfeer en vertrouwen. De aansturing en het zelfreflectief vermogen van de opleiding in dit verband hebben het panel op zeer positieve wijze getroffen. De opleiding mag zich gelukkig prijzen met een gecommitteerde groep docenten die gedegen en oprechte beoordeling belangrijk vinden.

Het borgen van het eindniveau van de opleiding is, zo stelde de opleiding, een aandachtspunt gegeven de heterogene instroom vanuit diverse disciplines. Ook al bewandelen de studenten ieder hun eigen (leer)pad, toch zijn er volgens het panel voldoende waarborgen dat de studenten allen een gelijkwaardig en beoogd eindniveau bereiken. Het panel noemde reeds het voeren van kalibreersessies, maar ook de uitwerking van toetsschema's voor de formatieve en summatieve toetsen met grading scales zijn in dit kader van belang.

Als aandachtspunten markeerde het panel onder meer het strakker trekken van het protocol van uitvoering van feedback geven en de volgorde waarin de leden van de tentamencommissie hun beoordeling opmaken en delen en het verder uitwerken van de toetsschema's met aandacht voor de balans van deelaspecten zoals persoonlijke competenties (persoonlijke ontwikkeling en groei), het daadwerkelijke resultaat/ontwerp en de vorm en communicatie van dat resultaat. De opleiding heeft deze punten reeds op haar netvlies.

3.2. Gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De opleiding beschrijft hoe zij de realisatie van het niveau toetst. Dat kan aan de hand van diverse producten of proeven die hier worden samengenomen onder het begrip 'eindwerk'. Een niet limitatieve opsomming van eindwerken is: de eindschrijving, een portfolio, een beroepsproduct, een (reeks van) tentamen(s), een artikel of een artistieke prestatie of een combinatie hiervan.

Bevindingen

Het systeem van toetsen garandeert dat alle beoogde leerresultaten worden getoetst (zie ook standaard 10). In formele zin wordt het eindniveau in de onderwijs- en examenregeling beschreven, in het curriculum, de modulebeschrijvingen en de competentiematrix. Het toetsprogramma van de opleiding is op zodanige wijze ingericht dat de opleiding voldoende en goede instrumenten in handen heeft om te verifiëren of de eindkwalificaties daadwerkelijk behaald worden.

Wijze waarop de afgestudeerden functioneren in de praktijk

Uit de gesprekken met de alumni is gebleken, dat zij na afstuderen een andere rol hebben gekregen, zijn doorgestroomd naar een hogere functie of van baan zijn verwisseld. De waardering voor het niveau van de opleiding door het werkveld en andere betrokkenen is voldoende tot goed, zo blijkt uit de feedback van de externe deskundigen en de reacties tijdens de expositie Exposure. Het profiel van de opleiding komt voor de externe deskundigen zichtbaar terug in het niveau van de studenten:

"Bijna alle studenten die ik zag presenteren, hebben een sterke analyse gedaan van de markt en hebben veel strategisch inzicht en kwaliteiten. De gekozen thema's waren allemaal bijzonder relevant en waardevol voor de maatschappij (wicked issues!) en de oplossingen speelden daar soms enorm goed, soms wat minder goed op in."

Ook de werkveldvertegenwoordigers die het panel heeft gesproken, waren positief over de afgestudeerden. Zij gaven aan dat hun meerwaarde duidelijk naar voren komt in het werkveld: ze zijn in staat om een crossover-benadering te zoeken; ze creëren samenhang in organisaties en kunnen over disciplines heen kijken. Gesprekspartners noemen alumni "professioneel volwassen" en stellen dat "de aanzet tot creatief leiderschap" er is. Een van de deskundigen gaf aan dat het mensen zijn "met backbone die weten waar ze voor staan en die open staan voor de ontmoeting met andere disciplines". Een ander geeft aan dat hij de helft van de afgestudeerden zo een baan zou aanbieden.

Eigen waarneming van het auditpanel van het gerealiseerde niveau

Het behalen van het eindniveau toont de student aan via het portfolio van het werk en de frames. De student wordt beoordeeld op de volgende onderdelen:

- Het portfolio van het werk voor het gehele semester en de frames. Studenten uploaden bewijslast van hun proces, werk en/of experimenten, onderzoeksresultaten, literatuurverslagen, bezochte events, stakeholder mapping et cetera;
- Supportive narrative van het portfolio en het onderzoek;
- De studieplannen van het afgelopen jaar die beschrijven: creatieve focus, professionele focus, reflectie op persoonlijke groei;
- Presentatie en mondelinge reflectie tijdens de viva voce-beoordeling (mondelinge verdediging).

Het auditpanel heeft een lijst ontvangen van alle afgestudeerden uit 2015-2016 en 2016-2017. Het panel heeft 15 afstudeerdossiers geselecteerd: 7 uit 2015-2016 en 8 uit 2016-2017. Het panel heeft daarnaast een expositie bezocht van een aantal van de afgestudeerde alumni op de HKU Exposure, waarin de resultaten van diverse projecten zijn getoond aan een breed werkveld.

De afstudeerdossiers laten allen duidelijke cross-disciplinaire inhoud alsmede samenwerkingen zien. Het niveau van de getoonde eindresultaten voldoet aan het verwachte niveau voor een professionele master. Zowel het type student als het soort en de kwaliteit van de afstudeerwerken lijken te verschillen tussen de eerste en tweede lichting. De eerste lichting is meer een pionierslichting geweest met kwalitatief zeer goede, maar specifieke resultaten, terwijl lichting twee uniformer en allrounder is qua eindniveau. Alle afstudeerwerken zijn duidelijk gericht op het bereiken van sociale impact. De maatschappelijke relevantie verschilt tussen de projecten, al blijft dit deels een subjectief criterium, zo stelt het panel. De gedrevenheid van alle studenten is hoog; zij staan allemaal voor hun ontwerp. Dat is naar de mening van het auditpanel ook de kracht en toegevoegde waarde van deze opleiding.

De opleiding geeft in haar toetsplan aan dat het bij design research (en daarmee practice based research) van belang is dat de student de praktijk, het ontwerp, het portfolio of het project systematisch en goed onderbouwd beschrijft. Hier gebruikt de student de supportieve narrative voor. Vooral in de eerste lichting uit 2015-2016 zag het panel een groot verschil tussen de kwaliteit van de supportive narratives. Sommige supportive narratives waren van journal paper niveau, terwijl andere zich rond de cesuur begaven. Studenten lieten niet altijd een diepgaand reflecterend vermogen zien. Zoals de studenten in het studentenhoofdstuk naar voren brengen is de supportive narrative bij uitstek een meetlat om het masterniveau van het eindresultaat te kunnen beoordelen. Het auditpanel sluit zich hier volledig bij aan. In het eindoordeel zou hier sterker en explicieter aandacht aan besteed mogen worden.

De opleiding heeft hier reeds stappen in gemaakt. In studiejaar 2015-2016 was de supportive narrative nog geen separaat onderdeel in de beoordeling. In studiejaar 2016-2017 heeft de opleiding de supportive narrative explicieter onderdeel uit laten maken van het afstuderen en moet de student ook een voldoende halen op dit onderdeel. Het panel vindt dit goed, maar wil de opleiding om het hart drukken om nog eens goed te kijken naar de wijze waarop de supportive narrative beoordeeld wordt en de weging ten opzichte van de andere onderdelen.

Het panel wil de opleiding verder nog een aantal zaken meegeven ter overweging.

- Competentie 'Regisserend Ontwerpen': als het panel kijkt naar wat er 'ontwerpend' wordt afgeleverd, dan is hier nog ruimte voor verbetering. Het panel kan zich voorstellen dat er meer ingezet wordt op 'thinking through making', zodat het ontwerpende onderzoek mede gebaseerd is op goed ontwikkelde prototypes, probes of ontworpen interventies.
- Het gerealiseerde niveau van het onderzoek hing, zo zag het panel, duidelijk samen met de verschillen in achtergrond van de studenten en vaak ook met het feit of een student al eerder ervaring had opgedaan met het doen van onderzoek. Uit de tot nu toe behaalde resultaten lijkt te kunnen worden opgemaakt dat het hebben van een zekere mate van levens- en werkervaring (*maturity*) het behaalde eindniveau positief heeft beïnvloed. Er wordt overwogen de opleiding vanaf volgend jaar ook in deeltijd aan te bieden. Het panel juicht dit toe. Met een deeltijdopleiding schept de opleiding mogelijkheden voor die groep potentiële studenten waarvoor deze opleiding bij uitstek geschikt is.
- De uitkomsten van de afgestudeerden zien er goed uit, al mist het panel in de 'crossover' benadering de opkomst van emerging technologies. De opleiding geeft aan dat het aantal studenten met een technische achtergrond, de 'creative engineer' is achtergebleven bij de ambities van de opleiding. De opleiding gaf ten tijde van de audit aan dat er voor studiejaar 2017-2018 meer 'creative engineers' in zouden stromen. Het panel vindt dit positief. Expertise hieromtrent zou ook nog iets meer betrokken kunnen worden in het docententeam, aldus het auditpanel.

Weging en Oordeel: Positief

Het auditpanel vond de eindwerken van voldoende tot goed niveau. De afstudeerdossiers laten allen duidelijke cross-disciplinaire inhoud alsmede samenwerkingen zien. Het niveau van de getoonde eindresultaten voldoet aan het verwachte niveau voor een professionele master. Het auditpanel komt dan ook tot een positief oordeel. Dat de opleiding het carrièrepad van de afgestudeerden heeft beïnvloed alsook de positieve waardering van het werkveld voor het niveau, ondersteunen dit oordeel.

4. ALGEMEEN EINDOORDEEL

De opleiding Master Crossover Creativity van HKU is een opleiding met een duidelijk eigen kleur en met veel aandacht voor innovatie en actuele ontwikkelingen. Daarnaast biedt de opleiding de student veel ruimte om te werken aan zijn eigen ambitie en persoonlijke leervraag.

De opleiding geeft zelf aan dat de opleiding voor studenten – maar ook voor docenten – een ‘rollercoaster’ is. Studenten en alumni beschrijven een radicaal en transformatief leerproces, waarin ze worden uitgedaagd hun eigen (ontwerp)discipline en positionering in het werkveld onder de loep te nemen en te transformeren.

Het auditpanel heeft een opleiding gezien die aan het begin van de ontwikkeling staat, maar in de korte tijd dat zij onderweg is, reeds heeft geleerd van gemaakte fouten en naar aanleiding hiervan heeft bijgestuurd. De betrokkenen bij deze masteropleiding – zowel coördinator, management als docententeam – zijn overduidelijk zeer gemotiveerd om deze opleiding verder door te ontwikkelen. Er wordt goed gereflecteerd op zowel de aangeboden methodes, de doorstroming naar het werkveld als ook de resultaten van de eerste afstudeerders.

Het panel concludeert dat de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsen en beoordelen. De toetsingsprocedure geeft veel vertrouwen, vooral – zo stelde het auditpanel bij standaard 10, vanwege de constructieve discussies die gevoerd worden tussen docenten onderling, docenten met studenten evenals de reflectie op het toetsingsproces door studieleider en examencommissie. Dit alles leidt tot een aantoonbaar hbo-masterniveau van de afgestudeerde studenten. “Alle meerkampers behalen de limiet”. Op basis van deze conclusie spreekt het panel zich positief uit in deze tussentijdse beoordeling.

Den Haag, 15 december 2017

drs. W.G. van Raaijen,
voorzitter

D.P.M. de Koning MSc.,
secretaris

5. AANBEVELINGEN

Het panel heeft een aantal aanbevelingen genoemd voor de verdere ontwikkeling van de opleiding. Deze worden hieronder puntsgewijs herhaald. Het is aan de opleiding om te bepalen of, wanneer en hoe aan de aanbevelingen ter verbetering vorm en inhoud wordt gegeven.

Beoordelingsproces

- De examencommissie heeft een gedegen examenprotocol opgesteld. Het panel vindt het zaak dat dit examenprotocol goed doorgenomen wordt met alle docenten en dat de examencommissie ook controle uitoefent op een goede, eenduidige uitvoering van dit protocol. Het panel acht hierbij met name de onderlinge verhouding tussen de leden van de tentamencommissie van belang en de volgorde waarin een ieder zijn oordeel naar voren brengt.
- Het auditpanel vindt het van belang dat de opleiding in de kalibreersessies ook aandacht besteedt aan het goed trainen van alle coaches om op alle toetsingscriteria tussentijds volwaardige feedback te geven.
- Zorg ervoor dat alle examinatoren binnen elk frame in gelijke verhoudingen kijken naar de prestaties t.a.v. a) de persoonlijke competentieontwikkeling (de groei van ieder individu), b) het geleverde resultaat/ontwerp c) de vorm en communicatie van resultaat. Het is aan te bevelen deze drie deelaspecten expliciet in het toetsingsschema op te nemen.

Afstudeerdossier

- Zoals de studenten in het studentenhoofdstuk naar voren brengen is de supportieve narrative bij uitstek een meetlat om het masterniveau van het eindresultaat te laten zien. Het panel beveelt aan om de positie van supportive narrative in gewicht en wijze van beoordeling ten opzichte van de andere onderdelen van het afstuderen te heroverwegen.
- Competentie 'Regisserend Ontwerpen': als het panel kijkt naar wat er 'ontwerpend' wordt afgeleverd, dan is hier nog ruimte voor verbetering. Het panel kan zich voorstellen dat er meer ingezet wordt op 'thinking through making', zodat het ontwerpende onderzoek mede gebaseerd is op goed ontwikkelde prototypes, probes of ontworpen interventies.

Overig

- Blijf een multidisciplinaire samenstelling nastreven in de achtergrond van de instromende studenten en de expertise van de docenten. Ditzelfde geldt voor de samenstelling van de werkveldadviescommissie (WAC). Het streven om meer engineering-gerichte studenten te werven is goed.
- Zowel het type student als het soort en de kwaliteit van de afstudeerwerken lijken te verschillen tussen de eerste en tweede lichting. De eerste lichting is meer een pionierslichting geweest met kwalitatief zeer goede, maar specifieke resultaten, terwijl lichting 2 uniformer en allrounder is qua eindniveau. De selectie van de instroom aan studenten is hierin cruciaal (zie ook opmerking hierboven). Wel blijft het belangrijk om de gedrevenheid en het hebben van een eigen missie als uitgangspunt te houden. Dit is essentieel voor de dynamiek binnen de groep.
- Uit de tot nu toe behaalde resultaten lijkt te kunnen worden opgemaakt dat het hebben van een zekere mate van levens- en werkervaring (*maturity*) het behaalde eindniveau positief heeft beïnvloed. Er wordt overwogen de opleiding vanaf volgend jaar ook in deeltijd aan te bieden. Het panel juicht dit toe. Met een deeltijdopleiding schept de opleiding mogelijkheden voor die groep potentiële studenten waarvoor deze opleiding bij uitstek geschikt is.
- Er valt nog winst te behalen bij het betrekken van de lectoraten en expertise centra van de HKU bij deze opleiding.
- De opleiding kan wellicht aan het begin van de opleiding nog iets explicieter aangeven wat de mogelijkheden voor de student zijn ten aanzien van de coaching en hier in sommige gevallen wellicht iets meer sturen.

BIJLAGE I Studiepuntentabel

Studiepuntentabel				
	P/ZG	SEM 1		SEM 2
		BLOK 1	BLOK 2	
Regisserend Ontwerpen		3	4	7
Bootcamp	P	1		
Frame Breakout Regisserend Ontwerpen	P		1	
Think Tanks	P		1	2
Actiekaarten	ZG	2	2	5
Ontwerpend onderzoeken		4	2	4
Bootcamp	P	1		
Frame Breakout Ontwerpend Onderzoeken	P	1		
Actiekaarten	ZG	2	2	4
Interdisciplinair Innoveren		4	3	7
Bootcamp	P	1		
Frame Breakout Interdisciplinair Innoveren/ Innovatie Breakouts	P	1	1	2
Actiekaarten	ZG	2	2	5
Verbindend Valoriseren		3	3	6
Bootcamp	P	1		
Frame Breakout Verbindend Valoriseren	P		1	
Studiereis	P			1
Actiekaarten	ZG	2	2	5
Supportive documentation		2	2	6
Actiekaarten	ZG	2	2	6
		16	14	30

BIJLAGE II

Programma, werkwijze en beslisregels

Tussentijdse beoordeling (TB)
HBO Master Crossover Creativity
Programma locatiebezoek 7 september 2017

16.00 – 18.00	Vorbereidingsactiviteiten visitatiepanel en bezoek eindexamenexpositie	Gesprekken met graduates M CC 2016-2017 tijdens de expositie
17.30 – 18.00	<i>Soep en broodjes</i> <i>Intern overleg auditpanel</i>	
18.00 – 18.30	Gesprek met werkveld en alumni	Werkveld: Alain du Jardin - Creative Director Greenberry Marieke Rietbergen - Founder Design Innovation Group Walter Amerika - Directeur U-Create Erik Hallers - Ondernemer Alumni: Marieke Gervers, alumnus M CC 2015-2016 Lotte Rensen, alumnus M CC 2015-2016 Jorrit Post, alumnus M CC 2015-2016 Karin Vlug, alumnus M CC 2016-2017 Ilse Schippers, alumnus M CC 2016-2017
18.30 – 18.50	Gesprek met managementteam	Thera Jonker - Directeur HKU College Sander van der Donk - Studieleider M CC Hanke Leeuw - Managementteam HKU College
18.50 – 19.30	Gesprek met programmteam	Imara Felkers - Coach M CC, ontwerpend onderzoeker Tjaard Horlings - Coach M CC, social entrepreneur Melanie Kandelaars - Coach M CC, applied designer Aaron Oostdijk - Coach, creative engineer Irene van Peer - Coach, applied designer Willem-Jan Renger - Coach, hoofd Innovatiestudio HKU Marina Toeters - Coach, werkveld en design / technology
19.30 – 20.00	Gesprek met examencommissie	Hans Leeuw - Plaatsvervangend voorzitter Tessa Blok - extern Lid Saskia Luijendijk - Ambtelijk secretaris
20.00 – 20.30	<i>Beraadslaging panel</i>	
20.30 – 21.00	Terugkoppeling en feedback	

Werkwijze

Bij de tussentijdse beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van 19 december 2014. Daarin staan de standaarden vermeld waarop een auditpanel zich bij de uitgebreide opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen. Voor een tussentijdse beoordeling geldt dat de volgende aspecten van kwaliteit worden beoordeeld:

- het gerealiseerde niveau, gelet op hetgeen internationaal gewenst en gangbaar is, en
- de deugdelijkheid van beoordeling, toetsing en examinering van de studenten.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen ten aanzien van deze aspecten.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over standaard 10 en standaard 11. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatierapport, d.d. juli 2017, Master Crossover Creativity
- Programmaboek 2017-2018
- Onderwijs- en examenregeling Master Crossover Creativity 2016-2017
- Modulebeschrijvingen
- Toetsplan 2017-2018
- Jaarverslag Examencommissie MCC 2015-2016
- Werkplan 2016-2017, Examencommissie Games & Interactie voor de master opleiding Crossover Creativity (augustus 2016)

Het auditpanel heeft de volgende eindwerken/c.q. het volgende palet van eindwerken bekeken ¹:

Aantal	Studentnummer	Cohort
1	3016660	15/16
2	3016522	15/16
3	2081173	15/16
4	3016411	15/16
5	3016627	15/16
6	2081206	15/16
7	3016575	15/16
8	3018821	16/17
9	2091802	16/17
10	3018648	16/17
11	3022034	16/17
12	3019560	16/17
13	3022217	16/17
14	3022184	16/17
15	3019020	16/17

¹ Om redenen van privacy zijn hier uitsluitend de studentnummers weergegeven. Namen van de afgestudeerde studenten en de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV Overzicht auditpanel

Naam visitatiegroep:	n.v.t.
----------------------	--------

Samenstelling en expertise van de panelleden die zijn ingezet bij de tussentijdse beoordeling.

Naam (inclusief titulatuur)	Rol (voorzitter/lid/student-lid)	Domeindeskundige (ja/nee)
Drs. Willem van Raaijen	Voorzitter	Nee
Drs. Daniëlle Arets	Lid	Ja
Prof. dr. ir. Mascha van der Voort	Lid	Ja
Mevrouw Jorieke Schutte	Student	Nee

Korte functiebeschrijvingen (cv's) van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam panellid	Korte functiebeschrijving van de panelleden
Drs. Willem van Raaijen	De heer Van Raaijen is partner bij Hobéon en treedt sinds 2004 veelvuldig op als lead-auditor van auditpanels in het kader van accreditaties hoger onderwijs.
Drs. Daniëlle Arets	Mevrouw Arets is associate lector Strategic Creativity bij de Design Academy Eindhoven. Daarnaast heeft zij haar eigen netwerk-organisatie voor design research waarmee zij een breed palet aan opdrachtgevers uit de publieke en private sector bedient.
Prof. dr. ir. Mascha van der Voort	Mevrouw Van der Voort is professor Human Centred Design aan de Universiteit van Twente. <i>Mevrouw Van der Voort had eveneens zitting in het panel dat de Toets Nieuwe Opleiding heeft uitgevoerd in 2015.</i>
Mevrouw Jorieke Schutte	Mevrouw Schutte is student aan de masteropleiding Digitale Innovatie in Zorg en Welzijn van NHL Hogeschool.
D.P.M. de Koning MSc	Mevrouw De Koning trad op als secretaris, getraind NVAO secretaris in 2010

Op 1 augustus 2017 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de tussentijdse beoordeling van de hbo-masteropleiding Crossover Creativity van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, onder het nummer 005869.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon Certificering. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl